

Velmožské hroby v době halštatské

Tento referát pojednává o problematice knížecích hrobů doby halštatské na Moravě a tedy konkrétně horákovské kultury.

Literatura ze které bylo čerpáno:

- Golec, M., Hlásnica u Horákova: Kam s ní?, AR LV, 2003, 500-516.
- Golec, M., Ein Dromos in Mähren, AR 56, 2004, 532-560.
- Golec, M., O konci bohatých horákovských hrobů a datování Býčí skály podle keramiky, AR 55, 2003, 695-717
- Podborský, V. Výpověď bohatých hrobů horákovské kultury. In: Sborník Drahomíru Kouteckému, Most, 2003, 167-176.

Další informace byly získány z osobní konzultace s Mgr. Golcem, který na horákovskou kulturu zpracovává svou disertační práci.

Je zde upozorněno na dvojí členění těchto hrobů. První je převzato od prof. Vl. Podborského, který je člení do 3 základních skupin.

- I. kategorie - hrobky s mužskými skelety s prestižní výbavou a často doprovodnými kostrovými či žárovými pohřby – ty připisuje vrstvě tzv. vojensko – správní aristokracie, kam by měli patřit kmenový velmoži, ale patrně i jejich družiníci. Přiřazuje k nim ale také bohaté ženské hrobky typu Brna – Příkopu, či Vojkovic č. 111 s přídatnými žárovými pohřby.
- II. kategorie - mají být různě bohaté hroby, ve kterých se zřejmě skrývá vnitřně dále diferenciovaná střední vrstva řemeslníků, obchodníků, duchovní elity apod.
- III. kategorie - do té už pak řadí především chudší žárové hroby, které mohou reprezentovat nižší občanskou vrstvu zemědělského či zemědělsko-pasteveckého lidu.

To druhé členění pak náleží Mgr. M. Golci, který to výše uvedené poněkud podrobněji rozpracoval a upravil.

- 1) skupina – obsahuje pouze mužské hroby
 - hroby nejvyšší sociální vrstvy
 - **s přídatnými pohřby, torentikou, rožni**, zbraněmi, jezdeckou výbavou, popř. cizí stavební technikou a pohřebními zvyky
 - velikost zhruba 5 – 6 krát 5 – 6 m
- 2) skupina – už mužské i ženské hroby, které dělí ještě na „a“ a „b“
 - komorové kostrové i žárové hroby
 - též bohatší výbava, **ale bez torentiky a rožnů**
 - u žen sem patří hroby nejbohatší soc. vrstvy – mohou obsahovat šperky, početnou ker. výbavu, výjimečně i opasek z tisíce bronzových kroužků (podle něj následné členění na sk. „a“ a „b“).
- 3) skupina – chudé žárové popř. kostrové, mužské i ženské hroby

Následně je zde stručně nastíněna problematika datování těchto hrobů. Jsou zde opět zmíněny dvě hlavní teze, a to jedna řadí tyto hroby spíše do HC₁ patřící Z. Stegmann-Rajtárové a druhá od prof. V. Podborského datující tyto hroby až do HC₂. Mgr. Golec, pak ještě na základě analogií bronzového šálku zdobeného rýsovanou výzdobou, jenž se našel v bohaté mohyle v Bratčicích, tento hrob datoval až do HD₁.

Mimo toto je zde ještě upozorněno na problematiku orientace horákovských pohřebišť, či výskyt údajného „*dromu*“ u mohyly v Morašicích.

Vše je stručně shrnuto slovy, že na téma horákovské hroby či pohřebiště na Moravě by se dalo diskutovat ještě dlouho, jelikož je to obsáhlé a velice zajímavé téma.